

Opole, 24 września 2018 r.

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
Oddział w Opolu

Informacja prawna
dotycząca sankcji za niszczenie i uszkodzanie znaków granicznych i geodezyjnych
umieszczonych w pasie drogowym dróg krajowych.

Zgodnie z przepisem art. 15 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (j.t. Dz.U. z 2017 r. poz. 2101 ze zm.) znaki geodezyjne podlegają ochronie, a przepis art. 48 ust. 1 pkt 3 tej ustawy przewiduje, że ten kto niszczy, uszkodza, przemieszcza znaki geodezyjne, grawimetryczne lub magnetyczne i urządzenia zabezpieczające te znaki oraz budowle triangulacyjne, a także nie zawiadamia właściwych organów o zniszczeniu, uszkodzeniu lub przemieszczeniu znaków geodezyjnych, grawimetrycznych lub magnetycznych, urządzeń zabezpieczających te znaki oraz budowli triangulacyjnych - podlega karze grzywny. W takich wypadkach zgodnie z art. 48 ust. 2 cytowanej ustawy orzekanie następuje na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia, przy czym zgodnie z art. 24 § 1 ustawy kodeks wykroczeń grzywnę wymierza się w wysokości od 20 do 5000 złotych. Niszczenie i uszkodzanie znaków geodezyjnych tj. znaków z trwałego materiału, określających położenie osnowy geodezyjnej, jest zatem wykroczeniem.

Jednocześnie zgodnie z przepisem art. 277 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeks karny (j.t. Dz.U. z 2018 r. poz. 1600 ze zm.) ten kto niszczy, uszkodza, usuwa, przesuwa lub czyni niewidocznymi albo fałszywie wystawia znaki graniczne, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. Tak więc usuwanie i niszczenie znaków granicznych tj. znaków z trwałego materiału umieszczonych w punkcie granicznym (określających przebieg granic działek) jest przestępstwem.

Kwalifikacja czy dany czyn jest wykroczeniem czy przestępstwem należy do właściwości organów ścigania (policja, prokuratura). W ramach postępowania przygotowawczego organ ścigania ustala czy dany czyn jest czynem zabronionym i czy stanowi on przestępstwo czy wykroczenie.

W tej sytuacji trzeba wskazać, że niszczenie, uszkodzanie i usuwanie zarówno znaków granicznych jak i znaków geodezyjnych jest niezgodne z prawem i w przypadku stwierdzenia takich sytuacji w zakresie terenu pasa drogowego dróg krajowych zarządzanych przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad oraz działającą w jego imieniu Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad, instytucja ta zobligowana jest do zgłaszania do właściwych organów ścigania stosownego zawiadomienia o możliwości popełnienia wykroczenia lub przestępstwa.

Ponadto jeśli tego rodzaju niezgodne z prawem działania spowodują po stronie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad konkretną szkodę majątkową (m.in. koszty ponownego ustawienia zniszczonego, uszkodzonego lub usuniętego znaku, oraz koszty zlecenia usługi geodezyjnej polegającej na wznowieniu znaków granicznych lub wyznaczeniu punktów granicznych to Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad ma prawo domagać się od ustalonych sprawców takich czynów zabronionych stosownego odszkodowania powołując się na ogólne przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny. Zgodnie bowiem z art. 415 kodeksu cywilnego, ten kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia.

DYREKTOR ODDZIAŁU

dr inż. Przemysław Maliszewicz